

Ștefăniță (Ștefan Hagimă), în fața boierilor conspiratori

preți); Ștefăniță, după cum spuneam, este privit nu ca un despot setos de sînge, ci ca un continuator al politicii lui Ștefan cel Mare, în efortul de centralizare a puterii în stat; dar se accentuează mult starea sa de permanentă și, adesea, excesivă nervozitate; grupul boierilor este privit ca o prezență ostilă, primejdioasă, dar unul dintre aceștia, vistiernicul Sima (jucat de Gheorghe V. Gheorghe), este tratat (fără legătură cu textul) în cheia comediei, devenind un bătrînel surd, amuzant și inofensiv.

Rolul dificil (cu atât mai dificil cu cît presupune o reconsiderare a datelor furnizate de text) al lui Ștefăniță a fost încredințat, într-o bună idee de distribuție, unui foarte tânăr actor, Ștefan Hagimă. Nu lipsită de neîmpliniri, de unele exagerări — unele ținînd de concepția regizorală — interpretarea se recomandă, totuși, prin siguranța liniilor de contur, prin trăirea vie, „în forță”, a patimii care-l animă pe voievodul prea grabnic înălțurat din luptă.

În noua optică asupra piesei, „Moghilă”, interpretat de Dan Andrei Bubulici, nu mai este complicele, ci tovarășul de nădejde al domnului, nu mai e unealtă a crimei, ci armă care pedepsește; deosebire de esență, pe care actorul o intuiește și o redă cu expresivă sobrietate. Neașteptată este distribuția lui Dimitrie Bitang, actor de comedie prin excelență, în rolul lui Luca Arbore; neașteptată, însă justificată de realizarea unui Arbore așezat, cu vorbă înțeleaptă, dar cu un fond de duritate, cu îndrjirea reținută, dar puternică, a marelui feudal în conflict cu tronul. Un rol de un comic colorat, prea colorat, realizează Mitică Iancu; o bună schiță umoristică (în măsura în care se acceptă această dimensiune a rolului) se datorează lui Gheorghe V. Gheorghe. Mai notăm, din foarte numeroasa distribuție, pe Ioana Citta Baciu, în rolul unei doamne Tana cam monocorde, și pe Stela Popescu Temelie, a cărei Oană este mai mult plîngăreață decît dramatică.

Cristina Constantiniu-Dumitrescu

TEATRUL MIC

OMUL — CONTINUAȚI SĂ PUNEȚI ÎNTREBĂRI

spectacol de poezie

Data premierei: 4 octombrie 1977.

Scenariu: ADA D'ALBON. Regia: LAURENȚIU AZIMIOARA. Scenografia: MIHAI MĂDESCU. Muzica: CORNELIU CEZAR. Coregrafia: ADINA CEZAR.

Distribuția: LEOPOLDINA BĂLANUȚĂ, DAN CONDURACHE, MIHAI DINVALE, ILEANA DUNĂREANU, DOINA FĂGADARU, CARMEN GALIN, MONICA GHIUȚĂ, TATIANA IEKEL, PETRE MORARU, LUCIAN MUSCUREL, PAPII PANDURU, IOANA PAVELESCU, ELENA POP, MITICĂ POPESCU, MAGDA POPOVICI, VASILE PUPEZA, DOINA ȘERBAN, ANDI ȘTEFANESCU.

Stagiunea Teatrului Mic a debutat cu recitalul Leopoldinei Bălanuță, *Meșterul Manole*, distins cu Premiul I la prima ediție a Festivalului „Cîntarea României”. Iată că, în zilele premergătoare lansării celei de-a doua ediții a Festivalului, Teatrul Mic ne-a invitat la un nou spectacol de poezie: *Omul — continuați să puneți întrebări*.

Interesul manifestat de public în seara premierei (și nu mă îndoiesc că spectacolul va repurta același succes și în continuare) este semnul vădit al unei sensibilități față de poezie, pe care, mai ales în zilele noastre, publicul o manifestă constant, ea și, pe de altă parte, semnul dorinței actorilor de a-și înprospăta virtuțile expresive și al celei a teatrului de a depăși formulele stereotipe ale repertoriului.

Așa cum se poate înțelege chiar din titlu, spectacolul de la Teatrul Mic urmărește să stabilească un dialog viu și direct cu publicul, asupra unor probleme fundamentale ale existenței. Au fost aleși, în acest scop, 46 de poeți iluștri — de la noi și de pe întreg pământul — cu lucrări de recunoscută valoare, unele dintre ele, cunoscute și mult recitate, în ultima vreme, precum și cu o seamă de poeme uitate sau mai puțin cunoscute, dar nu mai puțin apte a emoționa. Ada d'Albon a alcătuit, cu discernămint ideologic, cu inteligență și cu sensibilitate, un scenariu-montaj congruent și convingător, deschis unei captivante dezbateri politico-agitatorice, privind rostul omului pe lume, comportamentul său individual și în colectivitate, idealul său moral și social. Teme poetice de căpătii — patriotice, filozofice, de dragoste — au fost îmbrățișate cu pasiune de realizatorii spectacolului. Ei s-au angajat, într-o avîntată pornire tinerească, să dăruiască publicului bucuria contactului cu ceea ce au spus despre Om, în sublime parabole și în tulburătoare metafore. Eminescu și Yeats, Argehezi, Blaga și Shakespeare, Maikovski și Jelebeanu, Whitman și Geo Dumitrescu, Prévert și Nina Cassian, Nichita Stănescu, Evtuşenko, Păunescu și Sorescu, Pirvan și Topîrceanu, Gorki, Brecht, D. Solomon etc., etc.

Teatral, dar simplu, realizat de Laurențiu Azimioară într-o largă gamă de mijloace

Sus, Leopoldina Bălănuță, demonstrînd convingător teatralitatea poeziei. Jos, întreaga echipă, într-un moment de recital colectiv

— de la interpretarea cuvintului, ca atare, la cîntec și dans — spectacolul se distinge prin știința dozării și a armonizării valorilor emoționale, prin sincronizarea cuvîntului cu plastica gestică sau de atitudine, prin urmărirea consecventă și prin sublinierea expresivă a ideii cuprinsă în versuri. Fidel unei modalități teatrale des uzitate (mai ales de către tinerii regizori și chiar de către Laurențiu Azimioară, care a realizat și cu studenții de la I.A.T.C. mai multe spectacole asemănătoare), spectacolul nu poate revendica trăsăturile unei marcate originalități. El se distinge, totuși, prin unele accente noi, prin incandescența cu care se transmit ideile. Antrenantă și ritmată, alternînd ironia cu meditația profundă și cu satira violentă, discreția, cu dezinvoltura, efuziunea, cu interiorizarea, reprezentarea este un exemplu de colaborare creatoare, de muncă colectivă, animată de ceea ce azi ne place atît de mult să numim spirit de echipă.

Desfășurarea spectacolului afirmă, încă o dată, capacitatea actorilor de la Teatrul Mic de a se afirma, deopotrivă, ca entități individuale și ca elemente ce se topesc în colectiv. E drept, ici, colo, se mai poate înțilni cîte un gest stîngaci, cîte o intonație falsă, cîte un vers insuficient valorificat. E drept, i se poate reproșa spectacolului și o anume, obositoare, indecizie în formularea finalului. După comentarea poetică a multor momente expresive (nașterea, dragostea, nun-

ta, bilciul proverbelor), totul pare că vrea s-o pornească de la început și să transforme în supărătoare redundanță ceea ce, inițial, surprindea prin inventivitate și prin culoare. Sînt reveniri care lungesc și îngreuiază respirația firească și elocvența spectacolului, a cărui substanță nu te poate lăsa, în nici un caz, indiferent.

Azimioară se bizuie, în construirea spectacolului, pe excelența profesionalism al actorilor, pe virtuozitatea lor, pe capacitatea lor de a realiza rapid, cu sinceritate și cu spontaneitate, mici bijuterii scenice, crochiuri de caracter, de situație, de stare sufletească, dramatice sau comice. Ne gîndim, în primul rînd, la marele talent al Leopoldinci Bălanuță, la farmecul și la puterea ei de a arăta convingător cît de teatrală poate fi poezia. O demonstrație similară fac, dealtfel, și Tatiana Iekel, și Carmen Galin, și Magda Popovici, și Mitică Popescu, și Dan Condurache. Nu i-am amintit aici decît pe cei foarte, foarte buni, dintr-un recital colectiv în care, însă, toți interpreții s-au dovedit a fi dăruii poeziei.

Muzica lui Corneliu Cezar și coregrafia Adinei Cezar s-au dovedit componente active ale jocului actoricesc, puncte esențiale de sprijin în sublinierea mesajului umanist-poetic, al montării și a spiritului ei agitatoric.

Valeria Ducea

Alte premiere

TEATRUL NAȚIONAL
DIN BUCUREȘTI

ROMULUS CEL MARE

de Fr. Dürrenmatt

Aplauzele au fost și sînt unanime. Critica teatrală, promptă, și publicul care, interesat, năvălește la *Romulus cel Mare*, au certificat, într-un deplin acord, bucuria de a-l vedea pe Radu Beligan într-o mare creație.

De mult ar fi trebuit Radu Beligan să-l interpreteze pe Romulus, personaj creat de Dürrenmatt parcă anume pentru cunoscutul nostru actor, rol-mănușă, cum se spune, și care ăra nedrept să-i lipsească din palmares. Jucîndu-l de-abia azi, aducîndu-l abia acum în circuitul culturii noastre artistice, Beligan își răscumpără întîrzierea cu care se prezintă

Data premierei: 29 septembrie 1977.

Regia: SANDA MANU. Scenografia: ION POPESCU-UDRIȘTE. Versiunea românească: F. NICOLAU și B. ELVIN.

Distribuția: RADU BELIGAN (Romulus Augustus); SIMONA BONDOC (Iulia); TAMARA CREȚULESCU (Rhea); NICOLAE BRANCOMIR (Zenon); GRIGORE GONȚA (Emilian); MARIAN HUDAC (Mares); MIHAI FOTINO (Tulius Rottundus); ALEXANDRU GEORGESCU (Spurius Titus Manma); GHEORGHE CRISTESCU (Bucătarul); MIHAI MĂLAIMARE (Achille); RADU GHEORGHE (Pyramos); CONSTANTIN DINULESCU (Apollonius); MARIN MORARU (Cezar Ruff); GHEORGHE DINICĂ (Odoacru); GHEORGHE VISU (Teodoric).